

پیرامون سیاست‌های کلی سلامت

همین دلیل اسلام نیز به‌عنوان دینی جامعه‌ساز و انسان‌ساز به این دو رکن، بهایی بسیار داده و جامعه را بدون این دو رکن، یعنی امنیت و سلامت ابتر می‌داند.

۳- سلامت به معنای عام کلمه که باید در تمام جوامع تأمین شود، از جنبه‌های مختلفی قابل بررسی است که در سیاست‌های کلی سلامت به آن پرداخته شده که بعضی از آن‌ها را در این مقاله مورد بررسی بیشتری قرار می‌دهیم.

۴- یکی از مسائلی که در این رابطه به آن پرداخته شده توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی است. در بند ۱۳ از سیاست‌های کلی سلامت، آموزش پزشکی را هدفمند، سلامت محور مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی، حرفه‌ای و دارای مهارت و شایستگی‌های

۱- سیاست‌های کلی سلامت که در اجرای بند یک اصل یکصد و دهم قانون اساسی توسط رهبری نظام به رؤسای قوای سه‌گانه ابلاغ شده است، در واقع چارچوب حرکت در ریل سلامت به معنای اعم کلمه، و چراغ راه این مسیر در جمهوری اسلامی است. این سیاست‌ها که پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین شده است بسیار فراگیر، و در صورت اجرای صحیح و همه جانبه آن توسط قوای سه‌گانه، تضمین‌کننده یکی از ارکان اساسی هر جامعه‌ای از جمله ایران است.

۲- امنیت و سلامت برای هر جامعه‌ای مانند دو بال یک پرنده است. همان‌طور که اگر هر یک از بال‌های پرنده‌ای به هر دلیلی کارایی نداشته باشد پرنده دیگر پرنده نبوده و قادر به پرواز نیست، جامعه نیز بدون امنیت و سلامت دچار مشکلات عدیده شده و عملاً جامعیت خود را از دست می‌دهد. به

بی‌نیاز از دیگران کند، بلکه توسعه آن‌را به خارج از مرزها نیز فراهم سازد. در این رابطه نقش پزشکان و داروسازان برای نهادینه کردن فرآورده‌های دارویی سنتی و تغییر فرهنگ بیماران در استفاده مطمئن و فراگیر از این تولیدات، هم باعث دلگرمی بیشتر تولیدکنندگان شده، و هم می‌تواند باری را از دوش اقتصاد مملکت بردارد.

۶- توجه به امنیت غذایی و بهره‌مندی آحاد مردم از سبد غذایی سالم، مطلوب و کافی از نکات دیگری است که در این سیاست‌ها به آن توجه شده است. وجود آب و هوای پاک و سالم نیز از دیگر مسایل پرداخته شده در سیاست‌های کلی سلامت است. بنابراین، باید توجه داشت که غذای سالم و آب و هوای پاک احتیاج به پیش زمینه‌هایی دارد که فراهم شدن آن‌ها، همکاری افراد بیشتری را در سایر حوزه‌ها طلب می‌کند. بنابراین، باید توجه داشت که همکاری بخش‌های مختلف با دست‌اندرکاران وزارت بهداشت، نقش کلیدی در فراهم کردن زمینه‌های لازم برای دسترسی به غذای سالم و آب و هوای پاک دارد.

۷- نکته دیگری که در این رابطه به آن توجه شده، ایجاد و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز برای تولید فرآورده‌ها و مواد اولیه دارویی، واکسن محصولات زیستی و ملزومات و تجهیزات پزشکی دارای کیفیت و استاندارد بین‌المللی است. همان‌طور که دیده می‌شود، تولید، محور اصلی سیاست‌های کلی سلامت است. از این‌رو، همه دست‌اندرکاران باید اولویت خود را کمک به تولید و حمایت از داروهای تولید داخل بدانند. بنابراین، بسیار واضح

مناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور توصیف کرده است. همان‌گونه که مشخص است در این نظام آموزشی، گروه‌های پزشکی تربیت شده در واقع باید تأمین‌کننده سلامت جامعه باشند. جامعه پزشکی کشور جامعه‌ای به غایت پاک و سالم است. چه بسا با کمترین چشم‌داشت به مسایل مادی همیشه در خدمت بیماران بوده و خواهند بود. ولی این مسأله نباید موجب شود که به فکر معیشت جامعه پزشکی نباشیم. این را برای این گفتم که بدانیم این قشر سالم و فرهیخته در بسیاری موارد نبض اقتصادش کند می‌زند. بنابراین اگر موارد بسیار اندکی از انحراف اقتصادی در این قشر دیده شد (که به نسبت اقشار دیگر بسیار کم است) نباید آن‌چنان آن‌را بزرگ‌نمایی کنیم که خدای نکرده باعث دلسردی کسانی شود که هیچ‌گاه برای مسایل مادی به این راه قدم نگذاشته‌اند.

۵- یکی از مسایلی که در سیاست‌های کلی سلامت به آن توجه شده، بازشناسی، تبیین ترویج، توسعه و نهادینه کردن طب سنتی ایران است. توجه به طب سنتی نه تنها باعث می‌شود که درمان در ایران نگاه به داخل داشته باشد، بلکه موجب می‌گردد که از داشته‌های طبیعی سرزمین پهناور ایران در جهت شکوفایی هر چه بیشتر طب و داروسازی استفاده بهینه صورت گیرد. ایران سرزمینی است که دارای منابع سرشار گیاهان دارویی است. رشد و توسعه فرآورده‌های دارویی سنتی تحت نظر وزارت بهداشت و به شکلی کاملاً علمی و تحت نظر متخصصان علوم دارویی و داروسازان آشنا با این رشته، می‌تواند ایران را نه تنها

و مشخص است که آن‌هایی که بند نافشان را با واردات برداشته‌اند و در دولت‌های نهم و دهم تا توانستند در این زمینه جولان داده‌اند، باید تجدید نظر کلی در سیاست‌های خود داشته باشند و وزارت بهداشت نیز باید با حمایت همه جانبه از تولید داروهای داخلی، فتیله داروهای وارداتی را تا حد نیاز واقعی پایین بکشد.

۸- اگرچه در طول سال‌های بعد از انقلاب صنعت داروسازی کشور رشد چشمگیری داشته، و بیشتر داروها در داخل، آن هم با کیفیت قابل رقابت با تولیدکنندگان خارجی خصوصاً تولیدکنندگان داروهای ژنریک خارجی، تولید و در چرخه درمان قرار گرفته‌اند، لیکن در زمینه صادرات رشد چندانی نداشته‌ایم. بنابراین، همان‌طور که در سیاست‌های کلی سلامت در کنار تولید به صادرات نیز پرداخته شده، باید دست‌اندرکاران داروسازی کشور، خصوصاً کسانی که در تولید فعالیت دارند، بازارهای هدف را

پیدا کرده و در زمینه صادرات داروهای تولید داخل بیش از پیش فعالیت نمایند.

۹- همان‌گونه که داروسازی بعد از انقلاب از رشد چشمگیر و قابل قبولی برخوردار بوده، پزشکی نیز پیشرفت بسیار زیادی داشته است. مراجعه مسلمانان منطقه به ایران برای درمان نشان‌دهنده رشد قابل قبول پزشکی بعد از انقلاب است.

بنابراین توجه به ارتقای بیش از پیش پزشکی علاوه بر تداوم حضور بیماران منطقه در ایران تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام همان‌گونه که در سیاست‌های کلی سلامت هم اشاره شد، محقق گردد.

۱۰- در خاتمه امیدواریم که اجرای درست همه جانبه و سریع این سیاست‌ها، سلامت را به طور همه جانبه به‌عنوان یکی از اساسی‌ترین ارکان جامعه محقق نماید.

دکتر فریدون سیامک‌نژاد

